



Pentru fiecare dintre noi familia, părinții, originile, locurile natale, prietenii, sunt extrem de importante, căpătând de-a lungul

vieții conotații sacre. Pentru ca cititorii să vă cunoască mai bine, ați putea să-mi oferiți câteva detalii autobiografice, cu alte cuvinte... cine sunteți?

Sunt o nordică bucovineancă, născută într-un colț minunat de lume, la Sulița, județul Hotin, România, localitate situată la 30 kilometri distanță de orașul Cernăuți, astăzi parte a Ucrainei. Părinții și bunicii au fost născuți pe aceleași meleaguri, ambele bunicuțe au fost de neam polonez, venite cândva în spațiul românesc, astăzi ucrainian. Prietenii mei au fost românii din aproape toate părțile țării, fiindcă, plecând din locul nașterii mele, am locuit, împreună cu părinții, în Ardeal, Oltenia, Moldova, Muntenia. În cartea „Popasurile vieții”, editată în 2014, am un capitol pe care-l încep cu motoul dintr-o carte a scriitorului francez Antoine de Saint – Exupery (1900-1944), cunoscut cititorilor în special datorită povestirii „Le Petit Prince” („Micul Prinț“): „De unde sunt eu? Sunt din copilăria mea. Sunt din copilăria mea ca dintr-o țară.”

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

Sunt o ființă care mi-am găsit cu greu rostul pe această lume. L-am tot căutat, mă îndrăgosteam de fiecare activitate descoperită, o cultivam cât îmi era cu putință. Când am înțeles cât de amplă este oferta vieții, am încercat să-mi mai restrâng aria preocupărilor. Tatăl meu care vedea cât de diversă este paleta activităților, îmi tot spunea să mă opresc asupra uneia. Fiindcă îi semănam, mă înțelegea, și el se risipise în viața lui în multe preocupări, dar și-a ordonat destul de devreme viața. Eu – întâziam, îmi era greu să decid, oscilam între vis și realitatea dură a vieții care se ivise la un moment dat și pe care o conștientizam dureros. Oricum, am pornit în viață cu dorința de a cunoaște cât mai multe, cunoașterea într-o direcție neputându-mi fi mulțumitoare. M-am risipit mult, însă sufletul meu simțea că se va opri cândva, la ceva care să-mi dea suprema satisfacție. Am frecventat cele mai bune școli, cele teoretice, dar asta nu mă împiedica să fac cunoștință cu literatura, muzica, dansul, chiar cu teatrul, cu sportul în aer liber. Tot ce e firesc pe lumea asta mi se părea că omul e dator să încerce. Energie parcă aveam, suficient timp însă – nu! Efuziunile de dragoste le exprimam în versuri, în fragmente de jurnal. Nu am avut pe nimeni care să mă îndrume în adolescență. Sau poate eu nu mă lăsam îndrumată, ajutată. Părinții se ocupau de educația și formarea caracterului meu, bunicii, în scurtul lor trai alături de părinți, mă iubeau, mă răsfățau. Bunica îmi spunea povești, bunicul îmi recita poezii ținându-mă-n brațele sale, iar mie îmi plăcea muzicalitatea cuvintelor. Uneori adormeam, alteori rămâneam într-un somn al viselor. Citind mai apoi singură, poeziile îmi păreau cântece. Le învățam pentru muzicalitatea lor și numai apoi descifram înțelesul cuvintelor.

Părinții deveniseră preocupați de supraviețuire în regimul care se schimbase brusc și mă lăsau să visez în libertate... Se creau noi pârgii sociale, politice, cercuri cultural-științifice care propulsau alți oameni în funcții, în acele vremuri tumultuoase, de schimbare a regimului în țara noastră, când se instalase lupta de clasă și ura. Nu mai concureau valorile, concureau dosarele. A trebuit să mă descurc mai mult singură. Uneori am dat greș, dar din greșeli am prins a învăța câte ceva. Visam la o carieră artistică, dar vremurile m-au determinat să renunț și sfătuită, nevoită, am ales una științifică. Țara la acel moment deschisese porțile facultăților care trebuiau să pregătească cadre pentru industrializarea țării. Chimia era una dintre științele care se dezvoltau, pentru cercetare și industrie. Am intrat cu greu la Politehnică din cauza dosarului și am terminat cu greu, tot din cauza, pot spune, a dosarului. Important este că am dus studiul până la capăt, înfruntând obstacolele. Știința mi-a ascuțit gândirea. Înainte de a intra la politehnică eram o mare visătoare, eram ca un creion de calitate dar cu vârful neascuțit, științele pozitive m-au făcut să trec prin lamele ascuțitoare, să iasă un vârful cu care să pot face ceva... Cineva mi-a îndreptat mâna într-o direcție, cea de a scrie...

După terminarea facultății am dat examen de intrare la doctorat și am fost respinsă, din cauza... dosarului. Am lucrat în Combinat – Chimic Borzești și Petrochimic Pitești, ca inginer. Am considerat că trebuie să-mi fac datoria față de viață. Din ceea ce mi-a cerut viața, i-am dat cât am putut.

Vârsta școlărității este unică pentru fiecare om - ne formăm deprinderi pentru viață, unii dintre noi chiar și pentru scris. Care e cea mai frumoasă amintire prin care vă face plăcere să rememorați acele vremuri?

Îmi amintesc cu plăcere de o oră de limba română din clasele inferioare, în care profesoara ne dăduse ca temă să povestim „Baltagul” lui Sadoveanu. La următoarea oră, a întrebat cine vrea să citească ce a scris. Elevele, printre care și eu, am ridicat mâinile. Profesoara s-a orientat spre mine. Era parcă în clasa a VI-a. Cu un an înainte fusesem premiantă pe întregul liceu, fiindcă îmi ieșise media cea mai mare. De îndată Directoarea m-a mutat în altă clasă cu elevele cele mai bune și la acel moment aveam colege noi, necunoscute. Am început să citesc. Se făcuse liniște completă în clasă, profesoara, mică de statură, dar, dacă nu greșesc, era membră a Academiei Române, se așezase pe catedră și eu citeam... La sfârșitul lecturii, amețită într-un fel de acea liniște, și curioasă de cum era primit rezumatul cărții de către profesoară și colege, am privit de la catedră spre băncile din clasă. Atât profesoara cât și multe colege aveau lacrimi în ochi. Plânseseră. Atunci nu mi-am dat seama prea mult de semnificația acestei stări provocate de lectura mea, dar, mult mai târziu, amintindu-mi, am înțeles ce fel de lectură îmi va plăcea și cum voi scrie, dacă voi scrie cândva. Țin minte că acele lacrimi mă emoționaseră puternic... Aceeași profesoară ne pune de multe ori să găsim sinonimele unui cuvânt. Odată, după ce i-am răspuns, mi-a zis: „Ai imaginație, ai talent, fetițo!” Nu am dat seamă! Pe atunci scriam poezii de dragoste pe care le ascundeam, compuneam mici piese muzicale, dansam pe scenă...

Curând profesorii buni au fost dați afară din școli și înlocuiți cu alții. Noul regim comunist se instalase în toate instituțiile din țară. Noua profesoară de limba română a dat ordin ca premiantele clasei să scrie o odă „noului tătuc” – Stalin, spunându-ne că putem pleca acasă de la următoarele ore, să ne concentrăm și să scriem... Tatăl meu, în acea zi, mi-a dat o lecție de demnitate care m-a pus pe gânduri, m-a trezit puțin la realitate, atât cât puteam înțelege la acea vârstă.

În Oltenia, la Tg. Jiu am făcut o școlarizare foarte bună, fiindcă am avut profesori foarte buni, înainte ca aceștia să fie dați afară de noul regim instalat. În timpul acestor frământări, am plecat în Ardeal la Tg. Mureș, unde am găsit echipa de profesori schimbați. Am simțit diferența, dar îmi vedeam de treabă, diminețile la liceul teoretic „Unirea” și după amiezile la Conservatorul maghiar, unde continuam lecțiile de pian și balet și unde participam cu tot sufletul. Orașul era

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

civilizat, cu multe posibilități de a te cultiva și de a face sport. Mi-am dorit o carieră artistică, cu toate că profesoara de Chimie care mă îndrăgise – ne predă și chimia și fizica – mă sfătuia să urmez Chimia, fiindcă eram bună la chimie, fizică și matematică, iar chimia era o ramură de viitor. Balansam între artă și știință, dar la un moment dat nu am avut dreptul de a mai alege. A ales viața pentru mine. Certificatul de sănătate nu mi-a permis să fac ceea ce doream, cariera artistică. În fine, povestea este lungă și am ajuns studentă la Politehnică. Toate aceste frământări le scriam în jurnalul meu. Din adolescența plină de speranță și curaj, devenisem dintr-odată o fire meditativă, speriată de ceea ce viața îmi scotea în drum.

Scrisul este cel mai probabil o flăcără pe care fiecare scriitor încearcă să o mențină vie. Dar... cum foc fără scânteii nu se poate, spuneți-ne, când a apărut pentru dumneavoastră scânteia scrisului?

M-am jucat devreme cu scânteile flăcării din sufletul meu – cuvintele. Curios poate să vă pară, dar paralel cu toate activitățile mele școlare și culturale, scrisul continua, în taină.

A apărut, cred, datorită intensei mele trăiri extatice, trăire care nu aparține oricărei ființe. Cred că te naști cu ea. Te naști cu o largă încăpere a inimii, cu intense vibrații ale ei. Pe la 9-10 ani scriam poezii pentru flori, în general pentru ceea ce mă impresiona plăcut. Erau frumuseți pe care Dumnezeu ni le dăruise și le descopeream la vârsta aceea fragedă, frumuseți pentru care artiștii au chemarea, inspirația de a le arăta celorlalți, care poate nu simt, sau nu au timp să-și deschidă sufletele. Mai apoi, am scris despre prietenie, și pe la 13-14 ani – poezii de dragoste. Poezia era vorbirea mea interioară. Era acea libertate de a vorbi și bucuria, iluzia că ești ascultat... Le ascundeam în biroul tatălui meu, să nu mi le găsească mama, care deși o ființă sensibilă și cu o inteligență nativă, avea motivele ei să nu fie de acord cu această, așa cum o numea ea – „pierdere de timp”, iar tata, fiind foarte ocupat la serviciul lui, nu cotrobăia prin sertare, și dacă le-ar fi găsit, eram convinsă că nu m-ar fi mustrat. „Pierduse” și el mult timp pictând sau cântând din instrumente cu corzi... Eu, îmi vorbeam mie însămi în acele jurnale în care existau și poezii, fiindcă simțeam nevoia să vorbesc cu cineva care să mă suporte, să mă înțeleagă și, mi se părea că acea persoană eram tot eu, nevrând să deranjez sau să chinuiesc pe un altul cu gândurile mele. Poate era o lipsă de curaj? Nu știu. Totuși, dacă ar fi fost o lipsă de curaj, nu aș fi ajuns mai târziu, mult mai târziu, a le și publica.

Am început deci, să scriu din copilărie, dar am publicat târziu. Din mai multe motive. Unul dintre ele a fost schimbarea continuă a domiciliului, a școlii, adică a mediului în care trăiam. Tatăl meu era Administrator CAM (Casa Autonomă a Monopolurilor – Regatul României), primea ordine de mutare, avansare, așa cum primeau cei din armată și pleca cu familia dintr-o parte a țării, în alta. Motivul de bază, mai târziu, a fost lipsa timpului disponibil scrierii, acele clipe de singurătate necesare despre care am vorbit deseori, întrucât familia întemeiată și cariera au avut prioritate, din dragoste și sentimentul datoriei. Se știe că pentru activitatea spiritului artistic și literar trebuie căutate și găsite clipele de singurătate desăvârșită, în caz contrar spiritul rămâne sub influența spiritului străin activității artistice.

Am publicat pentru prima oară în orașul Onești, în ziarul Combinatului Chimic la care lucram și în placheta Cenaclului „Cântece în coloană”, în 1966. Mai întâi am scris câteva articole despre activitatea mea profesională – la cererea unor redactori foarte buni ai ziarului, după care mi-au cerut și mi-au publicat câteva poezii. A urmat apariția plachetei Cenaclului. Mai târziu, după o pauză de 16 ani, timp în care am mai scris dar nu am publicat, versurile mele au apărut în revista „Ramuri” a lui Marin Sorescu, în 1982, apoi în revista „Flacăra” lui Adrian Păunescu, unde mi s-a acordat și un premiu. Au urmat alte apariții în reviste din diferite localități. În 1988 a fost a doua apariție editorială colectivă, în urma premiului editurii „Eminescu” (1987). În 1993 – primul volum individual. De atunci și până astăzi 43 de volume, la care se adaugă cele 7 colective.

Scrisul ne definește. Care credeți că este motivul pentru care ați început să scrieți și ce anume vă motivează să o faceți și acum? Mai mult, care credeți că vă este atuul, ce aduc nou scrierile dumneavoastră?

Am scris și scriu pentru că nu pot altfel. Nu pot să nu scriu. Și, în continuare, pot adăuga cuvintele lui Octavian Paler: „Nu pot să scriu fără să mă descriu”. Cum pe unii nu-i poți opri să vorbească, pe noi scriitorii, nu ne poate nimeni opri să scriem. Este modul în care ne trăim o parte a vieții. Este libertatea noastră de a exprima ceea ce gândim, în deplin acord cu propria noastră conștiință. Am și scris un poem intitulat „De ce scriu” la provocarea obraznică a unui

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

cenaclist care, întâlnindu-mă în oraș, m-a întrebat: „De ce scrieți? Mie nu-mi place nimic din ceea ce scrieți. Nu credeți că vă pierdeți timpul degeaba ? Și m-am gândit imediat la Constantin Noica care a avut parte și el de o astfel de umilire și mi-am spus: Dacă Noica a putut trece peste așa ceva, cu atât mai mult eu, o scriitoare anonimă, trebuie să ignor spusele cenaclistului și să-mi văd de drumul meu. Am ajuns acasă, am dat drumul lacrimilor, m-am răcorit și mi-am scos „arma” – vorba lui Nicolae Steinhardt – dând drumul „gloanțelor”: De ce scriu? / Scriu pentru că sunt încă vie, / pentru că scrisul este al celor vii, / pentru că miracolul creației / sălășluiește încă în sufletul meu. / Scriu pentru că iubesc viața / și-ți mărturisesc că uneori mi-e teamă / de bătaia de aripă a pasării în agonie... / În acele clipe m-arunc asupra unei coli de hârtie, / ca-ntr-o mare cu valuri iubitoare / m-arunc... / Poți înțelege singurătatea unui suflet, / când arzi ca o lumânare / și te hrănești cu lumina flăcării? / Oh, sufletul singur, flămând, / într-o singurătate perfectă, absolută...

Nu știu dacă scrierile mele aduc ceva nou, dar am credința că destăinuirile, gândurile pot îmbogăți experiența oamenilor. Poate cineva nu a gândit în felul meu și poate intrăm într-un virtual dialog din care adevărul să poată fi mai bine conturat. Poate! Dar știu că am avut o mare bucurie de fiecare dată când cineva mi-a spus: „Știți că m-am regăsit în poemul/scrierea dvs.?”, sau „Mi-ați făcut o bucurie citindu-vă cartea” sau, „V-am citit toată noaptea cartea...”. Sunt, în general, cuvinte care ne fericesc și ne dau curaj. Scriitori au nevoie de aceste cuvinte dacă ele sunt sincere, fără însă a deveni lipsiți de modestie și a se supraestima. Ele mențin încrederea fiecărui scriitor că nu scrie degeaba.

Dacă mă întrebați de atuul scrierilor mele, amintesc că Lev Tolstoi, în jurnalul lui, spune: „Parcă îmi aduc aminte că am fost și eu cândva îndrăgostit... nu mai știu de cine, dar de muncă îmi aduc aminte tot timpul”. Cred că munca, dar și dragostea din acele ore ale zilelor, sau nopților, pe care le dăruiam literaturii au fost atuul meu, câștigul meu în viață. Se întâmplă ca în momentele de inspirație poetică să apară clar ceva pe cerul minții și care dispare curând dacă nu ai voința și forța de a citi până la capăt ceea ce este scris, și a reține. E acea fărâmă de har pe care o trimite Divinitatea pe calea știută de Ea, deschisă uneori pentru tine – poetul.

Cu timpul am constatat că Eseul care este greu definit – după spusele unora și altora fiind o specie de proză literară fixată la granița cu literatura, la granița dintre stilul beletristic și cel științific, „un gen de frontieră situat între literatură și filosofie” – se bucură de interes în zilele noastre. Poate și faptul că nu presupune un tipar strict; poate pentru că multora nu le plac constrângerile în literatură, ci le plac libertățile ei. Poate, din aceste motive, sau a unuia dintre ele, eseurile mi-au fost bine primite și acest fapt m-a bucurat.

Dacă ar fi să raportați scrisul dumneavoastră la scrisul contemporan, ce anume v-ați reproșa și ce ați reproșa scrisului sau chiar scriitorilor de azi?

Mie aș avea să-mi reproșez multe, dar scriitorilor de azi nu sunt în măsură a putea să le reproșez ceva. În fond, scrie fiecare cum vrea și ce vrea. Important este să fie citit.

Uneori mă gândesc că ar fi trebuit să revizuiesc mai mult conținutul cărților, dar, alteori mă consolez cu părerea că nu trebuie pierdute momentele de inspirație și nici timpul cu revizuire, fiindcă timpul vieții dăruit nouă nu așteaptă, el fuge nepăsător, iar eu chiar am de recuperat un timp al scrisului. Un scriitor ar trebui să ceară ca inspirația să-l bucure zilnic și dacă ea îl mai ignoră, el totuși să tragă măcar „o linie” după sfaturile eruditului senior al Imperiului Roman – Plinius.

A, dacă o carte este catalogată drept prețioasă și vrea cineva să o reediteze, este altceva. Atunci scriitorul este obligat de a revedea cu o maximă atenție cartea respectivă. Dar tu singur – autorul – nu poți aprecia valoarea scrierii tale. Nu poți fi obiectiv cu propria-ți scriere. De aceea reproșul este îndreptat către proasta înștiințare a aparițiilor și de difuzare a cărților.

Până la urmă, mă gândesc cu ce drept pot reproșa unui scriitor ce scrie? Am ajuns la concluzia că fiecare este liber să scrie ce vrea, pentru a se elibera, doar cu grija de a nu lovi în demnitatea celui care îl citește. Și dacă totuși o face, să ne apărăm lăsându-i cele scrise în ne-citire. Dai cartea sau rândurile scrise la o parte. Celui care scrie i s-ar mai cere să aibă idei și să propună modele pentru viața spirituală. Dacă poate, desigur.

Este rolul criticului să aprecieze valoarea unei scrieri, eventual să-l facă pe cititor să „deschidă bine ochii”. Dar, criticii au dispărut, ei au fost mai practici, nu au vrut să-și mai irosească energia în van. Acea simpatie, prietenie existentă cândva între scriitor și critic, a cam dispărut, a dispărut și umanitatea criticului, „privirea lui de îndrăgostit” pentru un text scris și pentru cel care l-a scris. În concordanță cu vremurile! Cineva explica rațional starea la care s-a ajuns și, „în lipsa oceanului informațional, fiecare carte a trebuit să se justifice prin ea însăși”. Și în acest

mod scriitorul rămâne singur „în bătaia vântului”.

Despre scris știm că uneori e perceput ca o nevoie personală, individuală. Dar, scriem... și ca să fim citați, fiecare carte/autor își are publicul său. Ce credeți că se mai citește astăzi, mai au oamenii nevoie de lectură? Care era/ este lectura dumneavoastră favorită?

Cred că mulți, luați de valul materialist, timorați de neajunsuri, uită să-și vadă de cerințele sufletului. Uită de faptul că în final faptele le vor fi cântărite după cât au iubit această viață și ce i-au dăruit, cu cât și-au îmbogățit sufletul.

Da, oamenii au nevoie de lectură fiindcă lectura exersează mintea și înalță sufletul. Este menirea omului pe acest pământ, să plece mai înzestrat de cum a venit. Cărțile ar trebui să le considerăm drept tăcuții și înzestrații noștri prieteni, întrucât paginile – măruntele și ordonatele șiraguri de perle strălucitoare – ne arată podoaba lor, și ne îndeamnă a o folosi. Bucuriile și suferințele întâlnite într-o carte au efectul vaselor comunicante asupra cititorului; o carte bună te transportă în lumea ei și uiți de toate durerile vieții care te frământau până în acea clipă. Am scris cândva un articol intitulat „Cartea nu este o amăgire”, în care redam tragica soartă a cărților din antichitate, despre care a scris autoarea Aurora Pețan, citând afirmațiile lui Alexandru Papadopol, istoric, publicist și om politic din secolul XIX, privind „îngustimea și fanatismul celor care au incendiat cele mai prețioase biblioteci din lume, preocupările împăraților bizantini pentru politică și disprețul lor față de cultură, decadența și uriașele cheltuieli inutile de la curțile lor...” Am amintit în acel articol și despre cărțile care au fost arse în perioada comunistă la noi în țară... Au fost și astfel de vremi! Tot Paul Papadopol mai scria: „Problema moralei în artă nu trebuie luată dintr-un punct de vedere filozofic, ci din acela al culturii generale a unui neam”. N-am scăpat în acel eseu, să-l citez pe Voltaire, spirit lucid, care vorbea despre eternitatea cărților: „cele mai bune cărți sunt acelea pe care cititorii le îndrăgesc; ei dezvoltă ideile în germene, îndreaptă ceea ce li se pare greșit și întăresc prin reflecții proprii ceea ce li se pare șubred”. Tot el era de acord cu trecerea în anonimat a multor cărți, spunând cinic și elegant: „Cu cărțile se întâmplă ca și cu oamenii...” Și încheiam articolul cu următoarele cuvinte: „Cartea nu este o amăgire, ea este o lumină din lumina vieții acestui pământ”.

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

Să nu ne lăsăm descurajați de nimic, pentru că veacul acesta este interesant în felul lui, nu trebuie să fim triști că nu ne sunt vândute cărțile, că nu suntem citiți, că nu suntem băgați în seamă! Unii dintre noi sunt mai îndrăzneți, alții mai rezervați, mai timizi, valorile greu pot fi evaluate corect. Să creăm, dacă aceasta ne este pasiunea și harul, să înfrumusețăm lumea cu scrisul nostru, cu gândirea noastră. Avem mulți poeți, multe situri de literatură, de poezie, de artă, multe cărți... Este extraordinar! Avem din ce alege pentru lectură. În fond fiecare scriitor are gândirea sa, limbajul său propriu, fiecare poet – muzicalitatea sa.

Îmi amintesc cum i-am dat unei profesoare, la cerința ei, pentru un interviu, o listă cu cărțile pe care le citisem în adolescență. Apoi m-am răzgândit, fiindcă erau prea multe și erau preferate de generația mea, și am rugat-o să renunțe la acea listă. Totuși a publicat-o și poate, până la urmă, a făcut bine. În fond era oglinda sufletelor generației de atunci. Lumea se schimbă, se schimbă și preferințele, dar așa cum percepțiile morale ale Bibliei rămân veșnice, și frumosul din literatură rămâne veșnic.

Avem mulți și mari poeți români. Am iubit poezia lui Eminescu, Bacovia, Blaga, Octavian Goga și mulți alții. Am iubit poezia Magdei Isanos, Anei Blandiana, Ilenei Mălăncioiu. Apreciez poezii francezi, dar și cei persani. Recitesc poeziile uneori, după dispoziția mea sufletească.

În adolescență am citit romanul „Torentele vieții” a unei scriitoare franceze și mi-am spus: dacă voi scrie cândva o carte, o voi scrie în genul ei. În general preferam lectura cărților care erau scrise bine, care îmi captivau atenția de la primele rânduri, diverse genuri literare, diverși autori, diverse epoci, totul parcă avea locul său în sufletul meu. Bineînțeles, cu înaintarea în vârstă, au apărut alte, noi preferințe. Acum sunt atentă la conținutul comunicării dintr-o carte, prefer proza filozofică, publicistică și memorialistică. În ultimii ani, prin plecarea mea din țară, am pierdut biblioteca care ocupa una dintre camerele mele, și am luat cu mine doar câteva colete cu cărți. Le recitesc, le aprofundez, caut să le înțeleg cât mai bine. La fiecare vârstă înțelegi puțin mai diferit și este... interesant. Uneori parcă ai fi o altă ființă, gândești altfel, ai o altă înțelegere a vieții, noi semne de întrebare, dar și o mai mare putere de iertare. Citesc unele cărți de pe internet. Alegerea o fac în momentul în care văd autorul și titlul cărții. Aceste cărți online sunt un beneficiu al internetului, nu au însă farmecul cărților tradiționale. Una este să pui mâna pe hârtie și să întorci foaia cu degetele mâinii tale și alta să pui mâna pe mausul din plastic și să butonezi cu un deget accesul la pagina următoare. Direcționarea către suflet pare diferită.

Știm cu toții că pentru a te putea afirma, ai nevoie de promovare, mai ales în marea de informații care circulă global cu viteza luminii. Unii te susțin, alții dimpotrivă. Ați putea să ne spuneți cum ați reușit dumneavoastră să vă promovați și unde vă pot găsi cititorii noștri?

Mă consider semi-promovată. Am luptat singură. Cu încercări, unele nereușite, altele reușite. Și nu am ajuns prea departe, nu am prea multe cuceriri, dar cele pe care le am sunt foarte prețioase pentru mine. Sunt o scriitoare din oceanul de scriitori ai planetei. Știam că nu sunt un talent special, dar nici de plecat din sfera literaturii nu doream, fiindcă eram conștientă că vreau să scriu, că am multe de scris, dar nu știam cum le voi scrie, dacă vor reuși scrierile mele să și placă, să prezinte interes. Mă consolam uneori cu propria-mi părere, cu câte o poezie pe care o credeam reușită. Am avut și perioade când dezarmam, considerând că nu voi putea învinge obstacolele ivite în cale. Vorbesc de publicare, înainte de anul 1989. Publicarea în reviste era mai mult pentru scriitorii cunoscuți, preferați, recomandați. Nu puteam „îndrăzni” prea mult. De edituri, nu mai vorbesc! Eram departe de lumea literară a capitalei, munceam în fabrică și era umilitor pentru mine, să aflu unii subalterni că tovarășa ingineră scrie poezii, sau că se duce uneori și la Biserică. Așa erau vremurile! Dar, după ce redactorul șef al ziarului Combinatului îmi ceruse câteva articole în legătură cu pilotul pe care îl coordonam, scriitor fiind și el, și ca mai toți scriitorii având simțul dezvoltat pentru cei care țineau oarecum bine condeii în mână, m-a întrebat direct într-o zi, dacă scriu poezii. Cu o oarecare sfială i-am confirmat. Mi-a cerut și i-am dat câteva poezii pe care, cum am spus, mi le-a publicat: „Aseară în parc”, „Zi de concediu”, „Capriciu” și „Ecuții”. Curând au apărut alte două poezii într-un volum colectiv publicat de către conducătorul Cenaclului literar din localitatea Onești, județul Bacău, un bun profesor, scriitor talentat. A urmat o pauză lungă, întrucât profesorul mă atenționase că se interesează o persoană de producția mea literară, un informator, membru al cenaclului care insistase să-i răspund la întrebarea dacă, mai am poezii filozofice precum cea publicată în volum, de altminteri trunchiată, adică cenzurată. Poezia trimisă era: „Sus, un cer îndepărtat, / albastru. / Sub mine, un astru. / În mine – universul reflectat. / Infinitul? / Mister plin de mistere. / Moartea printre ere. / În mine – infinitul reflectat”. Apăruse în volum: „... Mister fără mistere...”. Cealaltă poezie era una de dragoste, căreia îi mutilaseră rima. Exemplific numai două strofe, care sunau astfel: „Iubite, pe vremuri urcai / Ca aripa întinsă de vânt / Spre larg și sfânt orizont, / De vise și vise, de cânt... / Astăzi când pare că ieri ardea ce s-a stins, / Mai caut un sens, oh, mai caut, / De-aceiași elan sunt cuprins’...”. Să nu mai apară cuvântul „sfânt” au tăiat strofa la jumătate: „Iubite, pe vremuri urcai / Ca aripa întinsă de vânt.”

În fine, scriam în continuare, când mai aveam timp, fiindcă în fabrică făceam ore suplimentare, neplătite desigur, și munceam șase zile pe săptămână, mai aveam și casă și soț și copii. Scriam, eram în dialog nocturn, imaginar cu cineva de încredere, în contrast cu starea din vremurile acelea când eram urmărită de securitate și înfricoșată.

După ani de zile am trimis două poezii la revista „Ramuri” a lui Marin Sorescu și puțin mai târziu, una la revista „Flacăra” condusă de Adrian Păunescu. Amândoi mi le-au publicat. În revista „Ramuri” au fost publicate poeziile: „În odaie” și „Iubesc oglinda”, în revista „Flacăra” – poezia „Vis”. Era în anul 1982. Una dintre fiicele mele s-a dus în centrul orașului și a cumpărat revista „Ramuri”, aducându-mi-o. De emoție mi s-a încețoșat vederea. Era însoțită de câteva rânduri scrise de ea: „Mami scumpă, Am avut onoarea să fiu prima care să-ți cumpere și să-ți arate revista „Ramuri”. Azi a apărut, azi am cumpărat-o. Pentru cele două poezii – Congratulations! Fetița ta.” Atunci mi-au dat lacrimile... Adrian Păunescu premiase poezia publicată. Revista „Argeș” a preluat poeziile apărute în reviste. Au urmat alte apariții în revista „Argeș” și în alte reviste din țară. După această publicare în revista „Argeș” m-a căutat poetul argeșean Nicolae Ioana, redactor pe atunci la o revistă din capitală, rugându-mă să-i arăt și alte poezii. Mi-a făcut o prezentare frumoasă în revista locală, intitulată „O grație a profunzimilor”, urându-mi, în încheiere, „un vânt prielnic”. Așa a și fost, dar ceva mai târziu!

Aveam pregătit un roman, dar acesta a fost respins de către o editură din capitală, cu motivația discretă că soțul meu fusese deținut politic. Am înțeles atunci, din nou, că nu trebuie să mai încerc a merge mai departe, să am pretenții de publicare.

A mai trecut ceva timp. În 1986 am aflat de concursul Editurii Eminescu și la insistența soțului meu, iubitor de literatură (dar parcă numai de literatură?), am trimis un „mănunchi” de versuri. Curând, uitasem complet de această încercare, dar cel care era aproape de plecare din această viață, pe patul de spital, m-a întrebat dacă am primit rezultatul concursului. După pierderea lui, vecinii de la fosta locuință, mi-au adus scrisoarea Editurii care anunța premiul câștigat. Trebuia să mă prezint la Editură. Nu am putut, eram în prima lună după decesul soțului. Au fost premiați 13 poeți, cărora li se promisese publicarea volumelor. Din dispoziția „îndrumătoarei culturii” de la acea vreme, tovarășa Elena Ceaușescu, pentru economie de hârtie, s-a publicat un volum colectiv intitulat „13 Poeți”, în 1988. A fost, pentru mine, cel de al doilea volum colectiv. Transcriu doar una dintre poeziile premiate, cu titlul „Iepurele”: Pe șoseaua dantelată de frunze / un animal îmi taie calea. / Tresar cu-ntârziere și-i reconstitui imaginea: / Lucios și pământiu / cu ochi ce reflectau lumina... / Un suflet, îmi zic, cu săritură de-acrobat! / Dar săritura parcă-ncetinise... / Alerg și caut prin tufe de mărăcini... / Se-aud doar frunzele crăpând / sub pașii mei, în liniștea crepusculară. / Găsesc doi ochi sticloși / ce mă privesc de parcă / prin ei ar fi putut să se salveze. / Bietul animal! / Îi simt inima ceasornic, / dar arcul se rupe... / O stea pe cer se stinge, ochii-i aburesc... / Îi mângâi blana caldă, lunecoasă, / privesc cerul, dealurile golașe, / pământul acoperit cu frunze maronii, / animalul frumos și mut / zăcând pe-un pat de frunze moarte... / Privește undeva departe / și tace, / căci el acum, cunoaște prea bine tăcerea.

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

A venit revoluția din 1989, am scăpat de comunism. Am încercat să-mi public volumul complet de versuri, la Editura Eminescu, așa cum se promisese la premiere. Au fost trei directori, imediat după 1989. Cu primul, poetul, prozatorul Mircea Ciobanu, am stat mult de vorbă în cabinetul său. A fost un dialog interesant, plăcut. Mi s-a părut că eram apropiați ca vârstă, gândeam la fel, simțeam la fel, un om sincer care iubea frumosul și adevărul. M-a rugat să mai revin în timp ce se va edita volumul, să mai stăm de vorbă, fiindcă „avem ce vorbi” – spusese. Dar a plecat și a venit la conducerea editurii eseistul, criticul Valeriu Râpeanu. Am intrat în cabinetul dumnealui împreună cu poeta Virginia Carianopol care era lectorul lucrării, făcuse referatul pentru publicarea cărții, dl. Râpeanu cunoștea volumul și mi-a promis că va fi publicat curând. Copia referatului îl păstrez și acum, drept amintire. Se încheia astfel: „Cultivând mai cu seamă o poezie de notație, descriptivă sau de reflexie în ceea ce privește transpunerea stărilor nostalgice, melancolice sau de reverie, volumul definește în Vavila Popovici o voce elegiacă cu un autentic sentiment al naturii, cu trecerea timpului răvășitor peste tristeți și singurătăți”.

Era în anul 1990 și titlul cărții stabilit – „Oglinda vieții”. Când am revenit, am fost anunțată că volumul a fost trimis la tipografie, indicându-mi-se adresa. L-am căutat, nu l-am găsit. L-am căutat până și la tipografia din Sibiu, indicată ca posibilă. Am renunțat, neînțelegând ce se întâmplase cu micul meu volum de versuri.

Mi-am luat inima în dinți și am început să-mi public cărțile pe cont propriu, la edituri particulare. Primul volum de versuri l-am intitulat „Noți albe” și l-am încredințat unei alte tipografii, în anul 1993. A urmat editarea romanului refuzat, a altor romane, cărți de poezie, chiar trei cărți editate la editura „Elion” a poetei Virginia Carianopol, în anii 2000, 2002 și 2005. Romanele: „Binele și răul”, „Mai sunt bărbați buni”, „Ultima piruetă”, „Cartea mamei”, au fost publicate la alte edituri din București și Pitești.

Când am ajuns în străinătate, am continuat să scriu cărți de memorialistică, de versuri, articole și eseuri, fiindcă revistele din străinătate mi-au primit lucrările, colaborarea a fost dintr-un început excelentă și continuă și în zilele de astăzi. Am continuat să trimit și în țară articolele și eseurile, am mai publicat cărți la unele edituri din străinătate, dar și din țară. În sfârșit, am îndrăznit! Norocul mi-a surâs.

Zborul meu spre literatură, repet, a fost singular, deși au fost câțiva oameni care au crezut în poezia mea de început: soțul meu, poetul, traducătorul Marcel Gafton – vărul soțului, și poetul Nicolae Ioana. M-au încurajat de asemenea și unii colegi de breaslă care au participat la lansările cărților.

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

Nu mai știu pe unde sunt împrăștiate cărțile mele. Știu doar că există un număr restrâns de cărți în câteva biblioteci din țară. Am avut grijă însă, să trimit toate volumele la Biblioteca „Dinicu Golescu” din Pitești. De asemenea știu că atâta timp cât am fost în țară, editurile la care am publicat, au trimis exemplare la Biblioteca Națională. Acolo, în orașul în care am poposit timp de 40 de ani, am scris mult, am lansat câteva cărți, am mulți prieteni, martori ai travaliului meu literar, cărora le duc dorul.

Cred că fiecare dintre noi a trăit emoția începutului, atunci când am încercat să ne definim, să ne aflăm calea, sensul și, de ce nu, lumina. Ce sfat i-ați da începătorului, celui care aspiră la un loc în galeria scriitorilor contemporani?

Primul sfat este acela de a se cultiva mult. „Cultura, nu politica ne va salva”, spunea Mircea Eliade. Al doilea de a nu spera la un câștig material de pe urma scrisului. Cel puțin în momentul de față. El poate fi doar întâmplător sau doar pentru o perioadă de timp, oricât de bun manager ar fi scriitorul. Fiindcă este vorba de puterea talentului, dar și de conjunctură. Au fost unii care m-au întrebat câți bani câștig din activitatea mea scriitoricească. I-am considerat naivi sau neinformați, fiindcă nu am scris și nu scriu pentru a câștiga bani. Pot să spun că întâmplător, dar spre norocul meu, întâi mi-am asigurat existența muncind într-o muncă calificată și astfel, având asigurată viața materială, am putut să-mi permit publicarea cărților care au ajuns la numărul de 43 și încă 7 colective. Este adevărat că la primele cărți am apelat și la sponsori, în țara noastră editurile pretinzând sume mari pentru publicare. Apoi mi-am planificat publicarea cărților, în funcție de venit.

Dacă există dragoste și putere de muncă, trebuie să persevereze în scris. Să nu mizeze pe succesul care poate veni sau – nu. Și dacă nu vine să nu deznădăjduiască. Dragostea de scris să nu-i părăsească; este cea mai frumoasă dragoste. Să nu divorțeze de ea! Important este să scrii atâta timp cât poți scrie, cât timp ești îndrăgostit de scris și când ai ce scrie.

Visez ca în toate țările civilizate să se facă lecturi publice plătite, la care cei iubitori de literatură să vină și să asculte versuri sau fragmente din creațiile autorilor în viață. Iar pentru poeții plecați

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

de lângă noi, visez spectacole în săli de teatru, în care actorii să citească versurile poetului plecat. Să devină un obicei care să nu fie întrerupt, uitat. O oră, o oră și jumătate din versurile lui Eminescu, cu anunțul: „Astăzi Eminescu!”. „Astăzi Bacovia”, „Astăzi...”. Și cu un decor al epocii în care a trăit poetul. Am văzut actori care nu știau să recite versuri, ceea ce este inadmisibil. Actorii, sunt primii care trebuie să cunoască creațiile poeților și să știe să le recite.

Munca intelectuală este tot atât de grea ca și munca manuală. Ea epuizează organismul prin nopți nedormite, prin suprasolicitare a creierului, a nervilor. Și una și alta cer dăruire și talent. De ce nu și recompensă? Aprobarea unei lecturi publice s-ar putea face în baza unei cronici de carte făcută de cronicari, interesați și ei de cartea respectivă, prieteni fiind cu autorii, pe care trebuie să-i înțeleagă. Poate cândva se va ajunge și la acest nivel de înțelegere a muncii intelectuale, iar oamenii – la prețuirea culturii, la îmbogățirea sufletelor.

Și, ceea ce cred că s-ar mai cere începătorului ar fi interesul pentru ceea ce se întâmplă în jurul său; realitatea vieții să-i fie materia primă a creației.

Dar, cultura nu este suficientă, mai este nevoie și de morală. Religia fiind parte a culturii și bază a moralității, scriitorul s-ar cere să fie un om credincios. Atunci, nu ar exista atâta vanitate printre oamenii scrisului. Modestia i-ar folosi mult creatorului. Ar realiza adevăratul loc pe care îl ocupă fiecare. Și, locuri sunt destule „sub soare”.

Vorbind despre inspirație, se spune că unii pot scrie doar în momente de inspirație, alții spun că pot scrie indiferent de moment. Ce înseamnă să ai inspirație și cum se aplică aceasta în cazul dumneavoastră?

Cred că scrisul diferă. Unii îl pot face în orice moment din obligație, alții scriu doar când sunt inspirați. Cei care scriu din obligație, o pot face cu pasiune, plăcere, bucurie sau cu lipsa acestor stări sufletești. Și mai cred că Noica a exprimat un adevăr când a scris în „Jurnal de

idei”: „Sunt în ceasul fericit când pot să lucrez fără a mai fi silit să muncesc”. Inspirația artistică, această stare de tensiune creatoare, nu este dăruită tuturor, nu poate delimitată, nu poate dăinui continuu, ea apare în anumite momente, dar este comună nașterii tuturor operelor, fie ele de artă sau literatură, și care bucură sufletul creatorului și sufletele celor care iau contact cu creația respectivă. Deosebesc inspirația poeziei de cea a prozei. Cea a poeziei este o stare de spirit fulgerătoare, este o fâșnire a iubirii din suflet, precum a apei dintr-o fântână arteziană, este un plâns sau o bucurie a sufletului, este un mănunchi de dorințe, de rugă și unul de speranță ridicat spre cer. Este o voce care vine de undeva – cum afirma Petre Țuțea – și pe care trebuie să știi s-o ascuți. Este catharsis după afirmațiile unora – purificare a spiritului, descărcarea unei trăiri refulate. Poate – un mod de supraviețuire a celui care scrie și a celui care se regăsește în ea. „Poezia să îmbătrânească? De mii de ani cântă ciocârliia același cântec la răsăritul soarelui, și lumea nu se satură să-l asculte!”, scria Nicolae Iorga. „Poezia ne este scut, adăpost, leac și armă”, spunea Nicolae Steinhardt. „Poezia este singura avuție pe care omul o are încă neșefuită...”, striga poetul Nichita Stănescu. Gândind la prețiozitatea poeziei, am definit-o în modul următor: „Poezia este aura unei piese de Shakespeare / E melodia cântată pe strunele viorii Stradivarius / E culoarea și lumina dintr-un tablou al lui Rembrandt / E marmura de Carara dăltuită de Michelangelo / E o piruetă a Anei Pavlova.” Inspirația prozei vine ca un subiect obsesiv. Apare o idee. Vrei să scrii despre ceva, dar îți trebuie timp, fiindcă proza cere răbdare, proiect, imaginație și memorie cu care vrei să construiești un „edificiu”. Cred că poetul poate fi și scriitor, dar scriitorul nu întotdeauna poate fi poet. Poetul, după părerea mea este hăruiat cu inspirația de moment, scriitorul este mai mult muncit. El va căuta momentele de inspirație și va căuta să nu le scape. Depinde ce fel de proză abordezi. La romanele pe care le-am scris (doar câteva), după apariția ideii inspiratoare, a depășirii momentelor de îndoială, am pornit inginereste. Am zis că va fi ca și cum aș construi o casă. Trebuie să am un proiect, adică să-mi imaginez casa, în mare, să torn o fundație solidă pe care să încep construcția. Știam că trebuie să aleg cărămizi – amintiri din trecutul meu sau/și al altora. Întotdeauna construim din memoria unor întâmplări; trecând la treabă intră în lucru imaginația – unii o consideră puterea sufletului – , precum și ficțiunea care își cere dreptul la construcția casei... În interiorul scrisului, al istorisirii, apărea o luptă: înfruntarea între memorie și închipuire, pentru a ajunge la un final care se creiona de-a lungul povestirii. Și interveneau atâtea transformări, atâtea adăugiri, încât chiar nu mai știam când și cum voi termina construcția. Dar, era nespuse de frumos să dau drum liber imaginației! Când am început un roman, în câteva săptămâni sau luni l-am și terminat. În pauzele scrisului, când îmi făceam cumpărăturile pentru a mă hrăni, sau ieșeam puțin la plimbare prin parcul de lângă blocul în care locuiam, eram personajul principal al acelui roman, imaginația lucra continuu... Noroc că la orele la care ieșeam, nu mă întâlneam cu oameni cunoscuți să-mi tulbure starea de transă. Mi s-a întâmplat să-mi fie foame după miezul nopții, mă duceam la frigider și nu găseam mai nimic. Mă îmbrăcam repede și mă duceam la colțul clădirii unde funcționa o brutărie non-stop, îmi cumpăram o pâine caldă pe care o consumam rupând din ea animalic. În timpul scrierii romanului se întâmpla un lucru ciudat: mă identificam cu acțiunea descrisă și aveam impresia că toate faptele, trăirile îmi aparțin. Aici, cred, că este nebunia noastră, a scriitorilor... Cred că și actorii încearcă același sentiment în timpul reprezentațiilor.

Dar, răspunzându-vă la întrebare, mi-am amintit că odată, stând de vorbă cu un preot – scriitor

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

și el – , acesta îmi povestea că Liviu Rebreanu se mai întâlnea cu cititorii săi și unul dintre ei, l-a rugat să-i spună cum se scrie un roman. Rebreanu i-a răspuns spunându-i să se gândească cum face o ciorbă: întâi pui carnea, o lași să fiarbă până face spumă, iei spuma și apoi începi să adaugi... și guști, și mai adaugi și altceva, și guști, și mai adaugi, tot așa, până iese gustoasă. Și-atunci te oprești. (Am reprodus cu cuvintele mele)

Ce gen/specie literar/ă vă este mai apropiat/ă de suflet și de ce? Ați putea să exemplificați cu una dintre cărțile dumneavoastră?

Poezia, desigur este cea mai apropiată de sufletul meu. Ea a fost primul copil născut și probabil că voi sfârși viața recitând o poezie. Cel puțin așa îmi închipui.

Aș aminti volumul bilingv „Love Story”, editat în 2013 și premiat de Academia „Il Convivio” din Italia, despre care compozitorul, scriitorul Doru Popovici, cu vibrantul său suflet, a scris: „... prin opera ei, maestra Vavila Popovici ar putea „melodia” pe cuvintele divinului Horațiu: - „Exegi monumentum aere perennius” (Am înălțat un monument mai durabil decât bronzul)”. Frumos, chiar poate prea frumos!

Am strâns aproape toate poeziile mele în cartea „O mie și una de poeme”, editată în 2016. Am crezut că acest volum va cuprinde toată activitatea mea în domeniul poeziei. Am crezut doar... Poetul Eugen Evu scria, printre altele, în prefața acestui volum: „Vavila Popovici ne este dintre cele mai în-minunate Voci ale Poeziei... atemporale. Cititorul și autoarea ne ierte prețiozitățile, ele fiind inspirate de chiar magnetismul subtil al unei poete deloc... cuminte, cum scrie Nicolae Manolescu, dar CU MINTE, a unei opere recursive prin patos, la rațional. Arta cuvântului este și arma cuvântului, una melodioasă, plăcută Inimii. Rostire și altar al unei religii deopotrivă culturale”. Sunt rânduri de dragoste pentru poezie, a unui alt mare poet.

Îmi plac și jurnalele. Cred că George Călinescu avea mare dreptate când spunea: „Întreaga

operă a unui scriitor autentic e un jurnal, din care nu e cu putință să rupi nici o filă fără să întrerupi cronologia sufletului”. Și cred că toate genurile abordate de mine: poezie, romane, jurnale, eseuri, zugrăvesc parcursul unei/unor vieți.

Scrisul nu este un sinonim al bunăstării materiale pentru scriitor. Se mai câștigă astăzi din scris, este scrisul o componentă a prosperității celui care scrie?

Am scris mai sus despre acest aspect. Bună stare materială a existat doar pentru puținii norocoși ai acestei bresle. Astăzi această muncă este complet, sau aproape complet desconsiderată. Nimic organizat pentru promovarea valorilor adevărate. Și atunci de unde să aștepte, un biet poet sau scriitor, recompensă pentru munca sa? Poate, înainte de a se apuca serios de scris, să se ducă să-i ghicească cineva în palmă; poate îi va găsi acolo norocul!? Mai poate crede puternic în cuvintele lui Hristos: „cine își dăruie viața, și-o va câștiga”, de care ne amintește Thomas Mann în cartea sa „Doctor Faustus”, spunându-ne că este valabilă atât în sfera religiei, cât și în sfera artei și a poeziei.

Despre uniunile de creație literară ce părere aveți, sunt sau nu oportune, au un rol clar definit în propășirea literaturii române? V-a ajutat în demersurile literare proprii apartenența dumneavoastră la o astfel de uniune?

Știu, din informațiile din presă, că „Uniunea Scriitorilor din România este o asociație de creație, profesională și sindicală a scriitorilor din România, structurată în douăsprezece filiale

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

regionale, la care se adaugă filiala Chișinău și că ea numără acum aproximativ 2500 de membri. U.S.R. (Uniunea Scriitorilor din România) a apărut în 1949, deci în regimul comunist, prin fuziunea Societății Scriitorilor Români (S.S.R.) creată în anul 1909, cu Societatea Autorilor Dramatici”. Mai știi că în data de 9 martie a acestui an a avut loc ședința Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România și au fost discutate probleme ale activitățiiUSR.

Nefiind membră aUSR, nu cunosc amănunte ale organizării acestei Uniuni.

Mai sunt diverse Asociații, Fundații literare, cenacluri care își desfășoară activitatea în țară. Ca o paranteză amintesc că argentinianul Jorge Luis Borges (1899-1986) nu credea în școli, formațiuni literare, credea în individ. Eu am frecventat sporadic cnaclul din localitatea în care trăiam. Nu pot spune că mi-a folosit sfatul vreunui participant la vreo întrunire de acest gen. Știam că trebuie să scriu așa cum îmi dicta „îngerul” și mai credeam că fiecare își are îngerul său. Dacă îl are! Cenaclurile, fundațiile literare pot totuși să-ți dea o oarecare orientare, încurajare din partea prietenilor, sau alungare, dar nu-ți poate da talent. Acesta îți aparține, îți este dăruit la naștere. Menirea ta este să-l descoperi în tine și să-l lucrezi. Poate e bine să cunoști poeții și scriitorii din acea uniune, asociație, cnaclu sau fundație, să-i auzi spunând ceva, să-i vezi cum arată și cum gândesc. Să poți întâlni scriitori invitați din alte părți a țării, să vezi cam pe ce treaptă te situezi, dar repet, talent nu-ți poate infuza! Cum să scrii nu te poate nimeni învăța. Asta e părerea mea.

Există în fiecare dintre noi mulțumiri și nemulțumiri. Există oameni, cărora, deși nu recunoaștem întotdeauna, le suntem datori cu secvențe din ascensiunea noastră, de ce nu, fie ea și literară. Din contră, există oameni care au încercat să ne demoralizeze, unii dintre ei poate nu neapărat cu intenții negative. Pentru tot ceea ce sunteți în acest moment, vă încercați o nemulțumire față de ceva/cineva? În antiteză, există e persoană în spectrul literar contemporan față de care nutriți sentimente de admirație și care ar fi motivele pentru care o faceți?

Nu mă pot pronunța, fiindcă sunt departe și nu pot aprecia just valorile. Sunt convinsă însă că în cultura română sunt mulți oameni de valoare, unii consacrați, alții ieșiți din anonimat, alții în așteptare. Important este cine stabilește aceste valori. Și mai cred că valoarea adevărată poate fi evaluată doar la sfârșitul carierei unui creator, a unui scriitor. Doar geniile pot fi curând descoperite și ele necesită ajutor, pentru a nu se pierde.

Pe cei care m-au ignorat sau m-au alungat, i-am iertat demult. Știu că au făcut-o unii din necunoaștere, alții din prostie și alții din invidie. Totul trebuie iertat. Sunt recunoscătoare celor care m-au citit, celor care au venit la lansările cărților mele, celor care au găsit cuvinte atât de frumoase pentru scrierile mele. Uneori poate nici nu le meritam. Pentru ei m-am străduit să scot un volum antologic de referințe. Mă închin în fața dragostei și talentului lor.

Activitatea dumneavoastră literară este una prolifică. Ce proiecte de viitor aveți? Îmi puteți dezvălui câte ceva, în premieră?

Da, am în lucru un volum bilingv de versuri. Departe de țara mea, continui să scriu în limba gândurilor mele, articole și eseuri pe care le trimit revistelor din țară și străinătate. În paralel continui scrierea volumului cu Note de jurnal american (2). Port în minte atâtea amintiri și doresc să mai trăiesc, să le mărturisesc și altora. Doamne ajută!

Există o întrebare pe care nu ați primit-o, dar la care ați dori să-mi răspundeți? Vă rog...

Acum nu-mi vine în minte, iar când va veni, probabil va fi prea târziu pentru răspuns. Vă mulțumesc pentru invitația făcută pentru interviu și pentru răbdarea de a-mi citi răspunsurile!

În încheiere, mulțumindu-vă pentru amabilitatea cu care ați răspuns provocării mele, credeți în utilitatea și succesul acestei cărți cu interviuri? Ce sugestie ne puteți da?

Cred că ideea acestor interviuri este excelentă. Citindu-le, poți descoperi sufletul celui care ți-a făcut mărturisiri. Mi-a făcut plăcere să răspund la întrebările puse de către unul dintre cei mai iubiți și apreciați colaboratori ai mei, prozatorului, publicistului, poetului, exegetului literar, promotorului literar și cultural, editorului român Gheorghe Stroia, ocazie cu care îi transmit toate aprecierile și mulțumirile mele.

Vă mulțumim încă o dată pentru faptul că v-ați răpit din timpul dumneavoastră pentru a răspunde întrebărilor noastre. Vă felicităm sincer pentru tot ceea ce faceți în numele literaturii și, de ce nu, culturii române de calitate!

Cu respect și considerație, Gheorghe A. STROIA

Scris de Schlachter Arnold
Luni, 06 August 2018 14:44

Și din partea redacției am primit:

NR: „De ce scriu? / Scriu pentru că sunt încă vie, / pentru că scrisul este al celor vii, / pentru că miracolul creației / sălășluiește încă în sufletul meu. / Scriu pentru că iubesc viața / și-ți mărturisesc că uneori mi-e teamă/ de bătaia de aripă a păsării în agonie... / În acele clipe m-arunc asupra unei coli de hârtie, / ca-ntr-o mare cu valuri iubitoare/ m-arunc ...” – spunea poeta Vavila Popovici... Ce ai mai putea tu, la rândul tău, spune, despre cineva care și-a pus sufletul pe tavă, pentru a putea fi degustat, până la ultimul său strop de lumină? Poate nimic, poate doar că ai vibrat la fiecare cuvânt scris, că ai rememorat amintiri străine multora, că scrisul se dovedește a fi o stare febrilă, că ai descoperit omul și ai reușit să intri desculț ca într-un templu, în universul său. Frumoase mărturisiri, din care fiecare avem câte ceva de reținut!

Mulțumim, Vavila Popovici! Suntem convinși că menirea ta e să scrii... pentru mine, pentru el, pentru ea, pentru noi toți. Mulțumim!...